

Binnen de vaste commissie voor Europese Zaken bestond bij een aantal fracties de behoefte om aan de Minister van Buitenlandse Zaken enkele vragen en opmerkingen voor te leggen met betrekking tot de geannoteerde agenda van de Raad Algemene Zaken op 12 december 2017 en enkele andere kabinetsbrieven.

De fungerend voorzitter van de commissie,
Azmani

De adjunct-griffier van de commissie,
Buisman

Algemeen

De leden van de fractie van de VVD hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de Raad Algemene Zaken d.d. 12 december 2017 en danken de Minister van Buitenlandse Zaken voor de toezending. De leden van de VVD-fractie hebben een aantal vragen en opmerkingen.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de Raad Algemene Zaken van 12 december 2017.

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de Raad Algemene Zaken van 12 december 2017.

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de RAZ van 12 december a.s. en aanverwante stukken en hebben daarover de volgende vragen en opmerkingen.

Europees veiligheids- en defensiebeleid

De leden van de D66-fractie zijn verheugd over de verwachte oprichting van PESCO en vragen de Minister welke lidstaten er verder nog zullen aansluiten. Wat is de inzet van Nederland met betrekking tot de lijst van eerste PESCO projecten?

Follow-up informele Sociale Top in Gotenburg (sociaal, onderwijs, cultuur)

De Europese Commissie en de Zweedse regering hebben een verslag van de sociale top in Gotenburg geschreven welke wordt ingebracht tijdens de Europese raad op 14–15 december. De leden van de CDA-fractie vragen de Minister een appreciatie van dit verslag aan de Tweede Kamer te doen toekomen vóór aanvang van het debat over deze Top.

De leden van de SP-fractie vragen het kabinet waarop Nederland inzet als het gaat om de Raadsconclusies die tijdens de EU-top aangenomen zullen worden over de follow-up van de Sociale Top in Gotenburg. Is het kabinet bereid om in te zetten op ondertekening van het Europees Sociaal Handvest door de EU?

Rusland / Verlenging sancties

Het kabinet ziet geen redenen om de sancties richting Rusland af te zwakken omdat er geen sprake is van voortgang op de implementatie van de Minsk akkoorden. De leden van de CDA-fractie delen de opvattingen over Rusland van het kabinet. De leden van de CDA-fractie zien nog geen naleving van de Minsk akkoorden en zien dat Rusland nog immer de Krim geannexeerd heeft. Deze leden vragen of Nederland bij de behandeling van dit punt ook de zeer gebrekkige medewerking van Rusland in het MH17-dossier ter sprake gebracht heeft. De leden van de CDA-fractie vragen de Minister eveneens om aan te geven welke voortgang er wel is geboekt en waar de problemen liggen met de implementatie van de Minsk-akkoorden. Tevens zouden de leden van de CDA-fractie van de Minister willen weten wat Nederland kan doen om de implementatie wel tot een goede uitvoering te verkrijgen.

Migratie

De EIB zal een bedrag van 3,7 miljard euro extra besteden aan de grondoorzaken van migratie. De leden van de CDA-fractie willen graag weten welke projecten met deze 3,7 miljard euro worden gefinancierd, of

deze aansluiten bij de prioriteiten van dit kabinet en of deze projecten ook zo zijn vormgegeven dat ze aan de economische criteria van de EIB voldoen? Aangezien het om het bieden van economisch perspectief gaat, zou het Nederlandse bedrijfsleven iets kunnen betekenen in het realiseren van de doelstellingen van de EIB. De leden van de CDA-fractie willen weten in hoeverre Nederlandse organisaties (Ngo's) gebruik kunnen gaan maken van deze extra middelen en in hoeverre het kabinet zich er voor zal inzetten om hen bij het verkrijgen van deze middelen te ondersteunen.

Wat betreft migratie vragen de leden van de D66-fractie naar de berichten over de evacuatie van 3800 gedetineerde migranten uit door de Libische regering gecontroleerde detentiecentra. Wat is de Nederlandse inzet in dezen en hoe gaat deze evacuatie vormgegeven worden?

De leden van de SP-fractie constateren dat naast de Brexit niet de toekomst van de euro het nieuws zal worden rondom deze top, maar een migratiedeal die achter de schermen in voorbereiding is. Kan het kabinet daar meer over vertellen? Kan zij een verslag van de top in Ivoorkust sturen voor het debat over de EU-top?

Pre-accessiesteun Turkije

Het kabinet is bezig met het schrijven van een reactie op de consultatie ronde van de Europese Commissie aangaande de herziening van IPA en ENI aangaande de steun aan hervormingen van het openbaar bestuur. De leden van de CDA-fractie vragen de Minister in deze context een uitgebreid verslag van hetgeen commissaris Hahn zal delen met de Raad. De Minister geeft aan dat de Kamer op gebruikelijke wijze geïnformeerd wordt, de leden van de CDA-fractie vragen de Minister duidelijk aan te geven wanneer de Kamer geïnformeerd wordt over de inbreng van het kabinet en de momenten dat de Kamer haar inbreng aan de Minister kan leveren.

De leden van de SP-fractie vernemen in de geannoteerde agenda dat de opschorting dan wel beperking van de pre-accessie gelden aan Turkije besproken zal worden. Kan het kabinet het krachtenveld t.a.v. opschorting van de pre-accessiesteun weergeven en of deze (recent) veranderd is, en kan het kabinet tevens laten weten op welke wijze zij dit streven, conform de motie Roemer/Segers, in haar inbreng verwerkt.

Raad Algemene Zaken in Artikel 50-samenstelling

De leden van de VVD-fractie vragen of de Minister een stand van zaken over de Brexit-onderhandelingen kan geven? Zo nee, waarom niet? Hoe groot schat de Minister de kans op *sufficiënt progress*? Wat vindt Nederland hiervan?

Onlangs heeft de Britse Brexit-onderhandelaar de heer Davis met de Minister gesproken. De leden van de CDA-fractie vragen de Minister om de Kamer vertrouwelijk te informeren over dit gesprek en daarbij aan te geven in hoeverre de specifieke zorgen van Nederland besproken zijn.

De leden van de D66-fractie hebben een aantal vragen over de Nederlandse inzet in de Raad Algemene Zaken in Artikel 50-samenstelling. De genoemde leden willen benadrukken dat er eerst voldoende vooruitgang geboekt moet worden op rechten van burgers, de Ierse kwestie en de financiën voordat er overgegaan kan worden naar de volgende onderhandelingsfase. Daarbij willen deze leden benadrukken dat de rechten voor Unie-burgers in het VK de hoogste prioriteit hebben. De leden van de D66-fractie vragen of de Minister die opvatting deelt? Kan de Minister ook

ingaan op de berichten dat de Britse regering extra inzet op het uitzetten en detineren van Unie-burgers?

De leden van de SP-fractie constateren dat deze RAZ niet alleen de EU-top van 14 en 15 december voorbereidt, maar tevens de speciale Euro-top van 15 december. De leden willen het kabinet daarom alvast vragen om een update van de Brexit-onderhandelingen n.a.v. het gesprek dat op 4 december plaatsvindt tussen Juncker, May, Davis en Barnier, en tevens een kabinetsappreciatie van de werkvoorstellen over de voltooiing van de EMU die de Commissie naar verwachting 6 december zal publiceren. Daarnaast rekenen de leden erop dat het verslag van de Ecofin-Raad en de Eurogroep die 4 en 5 december plaats vond per ommegaande naar de Kamer gestuurd worden, zodat het betrokken kan worden tijdens het plenaire debat over beide toppen.

Wat de Brexit betreft willen de leden van de SP-fractie graag weten in hoeverre er rekening wordt gehouden met de mogelijkheid dat er geen stappen gezet worden die voldoen aan het criterium «voldoende voortgang» om tijdens de EU-top over te gaan naar fase twee van de onderhandelingen. Zou dit betekenen dat zich pas in maart een nieuw moment aandient om de onderhandelingen verder te brengen? In hoeverre wordt er gerekend op voortgang op de kwestie van de Brits-Ierse grens? Zou het kabinet ervoor voelen om toch de onderhandelingen te starten over de toekomstige relatie, ook al is de eerste fase nog niet afgerond? Kan het kabinet toelichten waarom ze daar voor of juist tegen is? De leden van de SP-fractie maken zich zorgen dat de discussie over de scheiding het gesprek over de toekomstige relatie in de weg staat en er daardoor onnodig veel risico gelopen wordt op een harde Brexit. Kan het kabinet aangeven welke scenario's er worden voorbereid door het kabinet en de EU voor het geval er een harde Brexit komt op 29 maart 2019?

Verslag RAZ 20 november 2017

De leden van de VVD-fractie lezen in het verslag van de RAZ van 20 november 2017 dat Nederland aandacht heeft gevraagd voor de interne markt. Welk andere lidstaten vroegen hier aandacht voor? Kan de Minister aangeven wat precies nodig is om de interne markt verder te brengen? Kan de Minister ook aangeven waar de belemmeringen zitten?

Tijdens het Algemeen Overleg over de RAZ van 20 november vroegen de leden van de fractie van de VVD de Minister naar openbaarmaking van de *spending reviews*. In het verslag lezen wij echter dat het nog niet bekend is of de zogenaamde *spending reviews* gepubliceerd zullen worden. Kan de Minister aangeven waarom dit nog niet bekend is? Welke bezwaren zijn er voor het publiceren van deze *spending reviews*? De Minister wist toen nog niet wat er precies in staat. Weet de Minister dat nu wel? Zo ja, kan hij dat met de Kamer delen? Zo nee, waarom niet? Is de Minister bereid om de Commissie opnieuw te vragen naar openbaarmaking?

Overig

De leden van de SP-fractie hebben met grote verbazing kennisgenomen van het aangekondigde voornemen van de Oekraïense president Porosjenko om een referendum te organiseren over lidmaatschap van de NAVO en de EU. Is het kabinet bereid om te pleiten voor een duidelijk signaal richting Oekraïne dat een referendum over EU-lidmaatschap geen enkel verschil zal maken in de huidige relatie? Sterker nog, dat dit een verkeerd signaal is naar de bevolking van Oekraïne, omdat lidmaatschap in de verste verte niet aan de orde is?

De leden van de SP-fractie constateren dat Nederland ten aanzien van de toekomst van de EMU inzet op de verdieping EMU via het SGP en opgelegde hervormingen in plaats van stil te staan bij de echte alternatieven voor de EMU. De leden van de SP-fractie vinden dat de euro als een splijtzwam in Europa fungeert en zij zouden het goed vinden als er ook alternatieven voor de euro en/of bijvoorbeeld een parallelle munt in kaart worden gebracht. De leden vragen het kabinet om hier aandacht voor te vragen tijdens de RAZ. De leden willen bovendien van het kabinet weten in hoeverre landen die geen deel uitmaken van de eurozone, maar wel EU-lid zijn, betrokken worden bij de discussie over de toekomst van de EMU. Ook vragen de leden van de SP-fractie of er lidstaten zijn die een alternatief voor de euro of een onderzoek daarnaar bepleiten.

Daarnaast wijzen de leden van de SP-fractie erop dat de voorwaarden die het kabinet stelt aan het uitvoeren van de motie Leijten over «actief verzet tegen de komst van een Europese Minister van Financiën» discutabel zijn. Zelfs als deze functie momenteel niet gekoppeld zou worden aan bijvoorbeeld het managen van een budgettaire stabilisatiefunctie en de gemeenschappelijke uitgifte van schuldpapier, betekent dat niet dat een Europese Minister van Financiën in de toekomst wel degelijk vergelijkbare taken toebedeeld zou kunnen krijgen. Erkent het kabinet dat een Minister van Financiën, in den beginne zonder schatkist, juist de eerste stap zal zijn naar het uitbreiden van taken mét een schatkist? Kan het kabinet hierop ingaan? De leden benadrukken nogmaals het belang van consistente uitvoering van de motie en vragen zij hoe het kabinet hieraan tegemoet komt.

Kan het kabinet een reactie geven op de uitgelekte Commissievoorstellen omtrent de eurozone¹, waarin onder meer een eigen budget voor de eurozone niet wordt uitgesloten, desnoods zodra deze in openbaarheid zijn verschenen, zo vragen de leden van de SP-fractie.

¹ http://www.liberation.fr/planete/2017/12/03/reforme-de-l-ue-juncker-voyage-au-centre-de-l-austere_1614202?utm_source=POLITICO.EU&utm_campaign=9483547612-EMAIL_CAMPAIGN_2017_12_04&utm_medium=email&utm_term=0_10959edeb5-9483547612-189174921.